

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

Fegyvertartási szabályrendeletek.

Irta: K. Nagy Sándor, kir. táblabíró.

(Folytatás.)

Hunyad-vármegye 1895. évi márcz. 30-ik szabályrendelete szerint:

Lőfegyvert (egy vagy kétsövű, vadászatra használatos fegyvert, puskát, közönséges vagy forgópisztolyt) tartani csak az alispán által kiadott igazolvány mellett szabad.

Fegyvertartási igazolványt általában nem kaphatnak:

- a) a kik hatóság vagy magánosok elleni erőszak, gyilkosság, rablás, zsarolás, lopás miatt büntetve voltak;
- b) a kik fegyverrel elkövetett kibágásért büntetve és ennek alapján a fegyvertartástól eltiltva lettek, a büntetés végrehajtása, illetőleg letelte után három évig;
- c) a ki két ízben elkövetett orrvadászat miatt büntetve volt;
- d) a ki elmebeli fogyatkozás miatt a fegyver biztos kezelésére képtelen és a kinek személyi, vagyoni viszonyai nem olyanok, hogy fegyvertartási oltalomra szüksége lenne. Az atyának vagy gyámnak, gazdának, illetve szolgálatadónak írásbeli beleegyezése nélkül fegyvert birtokában nem tarthat és ennél fogva fegyverigazolványt nem kaphat: a) ki élete 20-ik évét még be nem töltötte; b) a ki cselédmínőségben valakinek szolgálatában áll.

A kiadott fegyverigazolványoknál minden községnél nyilvántartás vezetendő.

Vásárokon fegyver és lőszer árnsítása tilos.

Lőfegyver (közönséges vagy forgópisztoly), lőpor vagy lőszer csak azoknak adható el, kik fegyverigazolvánnyal bírnak.

Megjegyezni és hangsúlyozni kívánom itt, hogy bár ezen szabályrendeletnek a lőfegyver felsorolását tartalmazó 1. §-ában külön nincs is megemlítve a flobert-fegyver, mégis nyilvánvaló, miként a tilalom a flobert-fegyverre is kiterjed: mert a szabályrendeletbe onolt kérvényi, fegyverbejelentési, nyilvántartási, igazolványi és végzési mintákban a lőfegyverek mindenütt így vannak felsorolva: „puska, karabély, *flobert-fegyver*, pisztoly revolver.”

Ezek tehát mind e így a flobert-fegyverek is engedély alá esnek.

Krassó-Szörény-vármegye 1903. évi aug. 20-iki szabályrendelete szerint:

Bármimemű lőfegyver (puska, pisztoly, forgópisztoly) tartásához engedély szükséges, mely engedélyt a főszolgabíró adja meg.

A kiadott engedélyekről az illetékes *csendőr-örparancsnokság* értesítendő.

Fegyvertartási engedélyt egyáltalában nem nyerhetnek, a kik: a) a 21-ik életévüket még el nem érték; b) hatóság vagy magánosok elleni erőszak, az emberi élet és testi épség ellen szándékosan elkövetett bűntettek és vétségek, rablás, zsarolás, lopás, két ízben elkövetett orrvadászat miatt jogerősen elítéltek; végül azok, a kik orrvadászaton tetten kapatván, a tettenérőt veszélyesen fenyegetik, ellene fegyvert vagy erőszakot használnak.

A fegyvertartási engedéllyel nem bíró egyének birtokában levő lőfegyverek elkobzandók.

Lőport vagy más lőfegyverhez használható robbanóanyagotvalamint kész töltényeket és tölténybúvelyeket az erre feljogosított elárusítók csak oly egyéneknek adhatnak, a kik fegyvertartási engedélyt és vadászjegyet, vagy főszolgabírói utalványt mutatnak föl.

Maros-Tonla vármegye 1882. évi 203. sz. a. alkotott szabályrendelete szerint:

Mindenmimű lőfegyvert — még önvédelmi tekintetből is — csak a törvényhatóság által kiadott fegyvertartási szabadulom mellett lehet tartani.

Gondnokság alá helyezettek, vagy más az értelmi teltséggel e a fegyverek használatára megkivántató jártassággal nem bíró egyének kezére lőfegyvert bízni, vagy töltött fegyvert használatra átadni tilos.

’Tilos ünnepélyes körmenetek és lakodalmi átvonulásoknál bármimemű és bármivel töltött fegyver használata.

Mármaros vármegye 1887. évi október 11-én alkotott szabályrendelete szerint:

A vármegye községeinek és Sziget r. t. városnak belterületén, vagy azok közvellen közelében, ugyszintén a körutakon a lövöldözés eltiltatik.

Ünnepélyességek alkalmával díszlövészek csak a járási tisztviselőktől, illetve Sziget város rendőrkapitányától kinyert engedély és feltételek mellett engedtetnek meg.

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról nem képes olcsón finom és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, cimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszer, hár, stb., míg **Reményi** legújabb képe-árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve koldulék **Budapestről, Király-u. 58.** Külön költségvetés díjtalanul. Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék kerendő.

Korosmákban, vendéglőkben, kávéházakban és társas összejövetelek alkalmával lőfegyverek hordása tilos.

Moson vármegye 1893. évi április 24-ikén alkotott szabályrendelete szerint:

«Az ezen szabályrendeletben használt fegyver szó alatt lőfegyvert (u. m. puskát, karabélyt, flóbert, pisztolyt, revolvert) értendő.»

Mindenki, a kinek fegyvere van, azt lakhelye községi előljárási igazolványával bejelenteni és magának fegyvertartási igazolványt szerezni köteles. Ebből folyólag vármegyei területén fegyvert csak az tarthat birtokában, ki fegyvertartási igazolványt kapott.

Fegyvert birtokában nem tarthat és ennél fogva fegyvertartási igazolványt nem kaphat: a) a ki hatóság vagy magánosok elleni erőszak, gyilkosság, rablás, zsarolás, lopás miatt büntetve volt; b) a ki vadászati kibágás miatt büntetve volt; c) az, a ki fegyverrel elkövetett kibágásért büntetve és ennek alapján a fegyvertartástól eltiltva volt; d) a ki elméleti fogatkozás miatt a fegyver biztos kezelésére képtelen.

Az atyának, vagy gyámnak, gazdának, illetve szolgálatra alkalmazottnak írásbeli beleegyezése nélkül fegyvert birtokában nem tarthat és ennél fogva fegyvertartási igazolványt sem kaphat: a) a ki élete 20-ik évét még be nem töltötte; b) a ki cselédmínőségben valakinek szolgálatában áll; c) a ki nem cselédmínőségben ugyan, de mint császár, pártor, kerülő, erdőcsászár van alkalmazva a mező, szőlő vagy erdőgazdaságban.

A községi előljárási igazolványt mindenki, a kinek igazolvány nélkül fegyvere van, a főszolgabíróknak feljelenteni.

Nógrád vármegye 1893. évi 85. sz. a. kelt szabályrendelete szerint:

Nógrád vármegye területén mindennemű lőfegyver tartása korlátozás alá esik és ennél fogva lőfegyvert csak teljesen megbízható egyének tarthatnak és azok is csak akkor, ha erre az illetékes főszolgabírótól lőfegyvertartási igazolványt nyertek.

A lőfegyvertartási igazolványok nyilvántartásának kivonatai az érdekelt községnek — a község vagy a bíró házában kifüggesztve levő jegyzék kiegészíthetése végett — esetről-esetre megküldendők.

A ki lőfegyvert engedély nélkül tart, kibágást követ el és 10 forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

A ki lőfegyvert engedély nélkül tart és azzal beltelken kívül találtatik, vagy lőfegyvert rejtve tartja: kibágást követ el és 50 forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Somogy vármegye 1906. évi augusztus 6-ikán alkotott szabályrendelete szerint:

Lőfegyvert, egy vagy kétfővű puskát, közönséges vagy forgópisztolyt, nemkülönbén flóbert-puskát és pisztolyt tartani csak az alispán által kiadott engedély mellett szabad.

Általában fegyvertartási engedélyt nem kaphatnak: kik rovott előéletűek, kiknek személyi és vagyoni viszonyai nem olyanok, hogy fegyvertartási oltalomra szükségük lenne és kik vadászati jegyet nem nyerhetnek.

A kiadott fegyvertartási engedélyekről minden községnél nyilvántartás vezetendő.

Vásárokon fegyver- és lőszer-árulás általában tiltatik. Lőfegyver vagy lőszer csak azoknak adható el, kik fegyverengedéllyel bírnak.

Sopron vármegye 1896. évi június 1-én alkotott szabályrendelete szerint:

Sopron vármegye területén mindennemű lőfegyver tartása korlátozás alá esik és ennél fogva lőfegyvert csak teljesen megbízható egyének tarthatnak és azok is csak akkor, ha erre az illetékes járási főszolgabírótól, illetőleg Kismarton és Ruszt szab. kir. városokban a rendőrkapitánytól lőfegyvertartási igazolványt nyertek.

A lőfegyvertartási igazolványok nyilvántartásának kivonatai az érdekelt községnek — a község vagy a bíró házában kifüggesztve levő jegyzék kiegészíthetése végett — esetről-esetre megküldendők.

Az engedély nélkül tartott fegyver minden esetben elkobzando.

Szabolcs vármegye 1908. évi május 13-ikán alkotott szabályrendelete szerint:

Bárminemű olyan lőfegyver (puska, forgópisztoly, flóbert stb.) tartásához, mely emberi vagy állati élet kioltására alkalmas, engedély szükséges, mely engedélyt a főszolgabíró, Nyiregyháza rend. tan. városban pedig a rendőrfőkapitány adja meg.

A kiadott engedélyekről az illetékes községi előljárási igazolvány és csendőrpártanosnokság értesítendő.

Az engedély adása meg nem tagadható, ha azonkívül, hogy a kérelem teljesítése törvénybe nem ütközik és közbiztonság szempontjából nem árgályos: a) körülményei, életviszonyai, állása vagy foglalkozásánál fogva folyamodónak vagyoni vagy életbiztonsága végett valamely lőfegyverre szüksége van; b) önálló vagy hérélt vadászterülettel bír, vagy pedig valamely szabályszerűen megalakult és megfelelő vadászterülettel rendelkező vadászterületnek a tagja.

Fegyvertartási engedélyt egyáltalában nem nyerhetnek, a kik: a) 24-ik életévüket még el nem érték; b) hatóság vagy mások elleni erőszak, az emberi élet és testi épség ellen szándékosan elkövetett bűntettek és vétségek, rablás, lopás, egy ízben elkövetett orvvadászat, tiltott időben vadászat és vadászjegy nélkül való vadászat miatt jogerősen elítéltek, végül azok, a kik vadászon ton telten kapatván, a tettenérőt veszélyesen fenyegetik, ellene fegyvert fognak, vagy erőszakot használnak.

A fegyvertartási engedélyt a fegyverviselése alkalmával a tulajdonos magával hordani és az ellenőrséget gyakorolni hivatott közeg felbivására előmutatni tartó-

A legjobb órák,

legazollatibb órák, egyszerűtől a legdrágábbig, úgy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jóvállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

művésznél Szegeden.
Javítások 5 évi jóvállás mellett.
Aranyjékek ingyen!

Francia orvosok.

Olasz orvosok.

Képek a nemzetközi orvos-congressusról.

zik. Ha a felszólított az engedélyt bármely okból elő nem mutatja, vele szemben az 1883: XXIII. t.-cz. 40. §-ában előirt eljárás alkalmazandó (t. i. tartozik nevét és lakását megmondani, alkalmas zálogot adni, vagy a felszólított a legközelebbi község előjáróságához követni.)

A fegyverengedéllyel nem bíró egyének birtokában levő lőfegyverek elkobzandók.

Lőfegyver és lőszer az árusításra feljogosított eladó által csak oly egyéneknek adható el, a kik fegyvertartási engedélyt, vagy főszolgabírói, illetőleg rendőrkapitányi utalványt mutatnak fel.

A községi előjárók, illetve rendőrfőkapitány szigorúan felügyelni tartoznak arra, hogy a községben, illetőleg városban engedélyhez kötött lőfegyvert senki se tartson a ki erre engedéllyel nem bír.

Szeben vármegye 1897. évi október 5-ikén alkotott szabályrendelete szerint:

Ugynevezett szobafegyvert (*Flobert-fegyvert*) a város vagy község külterületén csakis az használhat, ki rendes vadászati jeggyel el van látva és a vadászat tulajdonosa, illetőleg bérlője által engedélyt nyert. A város vagy község belterületén, továbbá kertekben és szőlőkben a szobafegyverek használata egyáltalában eltiltatik.

A fegyverhasználati tilalom megszegése kihágást képez. Ha a kihágás oly családtagok, gyámság és gondnokság alatt álló egyének, cselédek, iparostanonczok által követtetik el, kik a 16-ik életévet még nem töltötték be, a családfők, gyámok és gondnokok, a gazdák, illetőleg az iparosok 20 forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők azon esetben, ha a kötelességszerű felügyeleti jog gyakorlását elmulasztották.

Postai értéküldemények kifosztása.

Irta: Remington.

Az utóbbi időben mindinkább szaporodik az olyan esetek száma, melyekben a posta által kézbesített pénzes levelek, csomagok tartalmuktól egészen vagy részben megfosztva kézbesítettnek a címzettnek, anélkül, hogy ezen körülményt a címzett még az átvétel előtt észrevenné s így az átvételt megtagadhatná. Az ilyen esetekben a mulasztás csekély kivétellel a feladót terheli, a mennyiben a küldemény biztosítása, illetve becsomagolásánál nem jár el kellő elővigyázattal, miáltal csak a tolvajnak nyújt módot és alkalmat tervének könnyű keresztülvitelére, sőt nem egyszer ejt kísértésbe olyan egyént is, kinek esze ágában sem volna egyéb körülmények között az ily cselekményt elkövetni.

Az alábbi sorokban egy ilyen esetben eszközölt nyomozás során és az azóta eszközölt megfigyelések útján szerzett tapasztalataimat akarom leírni, melyek nem-

csak bűnügyi szempontból fontosak, de úgy a hivatalos, mint a magánlevelezések lebonyolítása körül is előnyösen felhasználhatók.

Egy napon déltájban beállít hozzám az őrsirodába K. L. helybeli lakos s magából egészen kikelve panasolta, hogy mintegy fél órával czelőtt a levélhordó egy pénzeslevelet kézbesített neki, melyben neki az S-i takarékpénztár — felmondott tőkéje fejében — állítólag 5000 koronát küldött. Ő a levelet gyanútlanul átvette, miután azonban más irányban volt elfoglalva, nem bontotta azt fel azonnal, hanem csak a levélhordó távozása után, a mikor is a boritékban pénz helyett közönséges papírt talált. Egyben átnyujtotta az ötpecsétes levélboritékot s kérte a nyomozás bevezetését.

Helyben amolyan falusi posta volt, melyet egy postamesternő vezetett, a kézbesítői szolgálatot pedig annak — már nála huzamosabb időn át szolgálatban álló — kocsisa végezte. A postamesternő úgy helyben, mint a környéken a legjobb bírnévnek örvendett s kocsisa ellen sem merült fel alapos gyanum, ezért óvatosan és minden feltűnés nélkül kellett tehát a nyomozást bevezetnem, miért is elhatároztam, hogy a nyomozást a levél kiindulási pontján, azaz az S-i takarékpénztárnál fogom megkezdeni.

Mindenekelőtt azonban a boriték alapos megvizsgálásához fogtam. A pecsétet rendes helyükön és sértetlen állapotban találtam s a boritékon sem tudtam elváltozást vagy külérőszak nyomait felfedezni. A boriték tartalma egy fél iv kék fogalmi papír — mint a milyent hivatalok szoktak fogalmazásra használni — és egy 50 cm. hosszú és 35 cm. széles, a boriték nagyságához képest ügyesen összehajtott, közönséges bamuszínű csomagoló papír volt. A kék papír a boritékhoz volt ragadva s kivéve a boritékból, rajta a pecsétnek megfelelően pörkölt belyeket s ragasztó gummi nyomait, míg ellenben a csomagoló papíron semmiféle nyomot sem találtam. Figyelemmel a kék papíron előtalált száraz gummioldatra s hogy a pecsétet eredeti állapotukban megtarthassam, azok hátlapjának megvizsgálhatása végett a boritékot szélein felvágtam s tapasztaltam, hogy a két szélső pecsét hátlapja sértetlen, míg a középső és a másik két szélső pecsét hátlapja alatt a boriték folytonossági hiányt mutat fel s hogy azok a másik két pecsétől eltérőleg ragasztó-gummival vannak felragasztva. Az ekként felragasztott pecsétéknél s az azok báromszögének megfelelően a boriték belső oldalán, a záródó széleken bebatolt s megszáradt, piszkos fekete színű ragasztó-gummit találtam. Mindezekből megállapítottam, hogy a tettes a pecsétet a boritékról egészen levágta vagy lehámozta, a boritékot pedig valami gömbölyű fadarabbal felbontotta, a pénzt kivette s helyébe a már eredetileg benne volt kék papírt s a csomagoló-papírt dugva, a boritékot újból leragasztotta s a pecsétet is

Ha fáj a feje

ne tétovázzók, hanem
basználjon azonnal

Beretvás-pastillát

mely 10 perc alatt a legmakacsebb migraint és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban.
Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítással.

Spanyol orvosok.

Amerikni orvosok gróf Apponyival.

Képek a nemzetközi orvos-congressusról.

gummioldattal felragasztotta, miközben a kék papír a borítékhoz ragadt s hogy ezen műveletéhez, valószínűleg már előzőleg valami uton-módon eltintásodott gummioldatot használt. A borítékra ütött postabélyegző lenyomatáról pedig megállapítottam, hogy a pénzealevél továbbítás végett két nappal a kézbesítés előtt délelőtt 10 órakor lett S-ben a postahivatalnak átadva, mely következtetésemben nem is csalódtam.

Ezek után járőrtársammal S-be utaztam, a hol a takarékpénztári igazgató s a hivatalnok kikérdezésével — utóbbi csomagolta volt be a pénzt s a kék papírt is felismerte — megállapítottam, hogy a kérdéses pénzealevél szabályszerűen lezárva a postára való feladás céljából délelőtt fél 10 órakor adatott át a takarékpénztár szolgájának, mit a borítékon lévő bélyegző is igazolni látszott; a hivatalnok által felmutatott s a kérdéses pénzealevről szóló feladó vevényre ütött postabélyegző a borítékon levővel megegyezett; a takarékpénztár épületétől a posta épületeig rendes lépésben 20 perc alatt lehetett elérni, kizártnak találtam tehát, hogy a pénzealevél kifosztása még a postára való feladás előtt történt volna, mivel a szolga az ezen művelet végrehajtására szükséges idő felett nem rendelkezhetett.

A pénzealevet átvett S-i postahivatalnok, valamint a vasuti mozgópostával utazó hivatalnok bemondásaiából pedig megállapítottam, hogy a levél sértetlen állapotban jutott rendeltetési helyére, kezdett tehát bennem a gyanu érlelődni, hogy a levelet mégis csak a kocsi foszthatta meg tartalmától, bár ennek a kifosztás mi-kénti végrehajtása s annak ügyes elpalástolása ellent látszott mondani.

Bevonultam tehát az őrs szék helyére s elmenve a postára, ottan a községi bíró jelenlétében a postamesternőt kikérdeztem, ki előadta, hogy a pénzealevet kézbesítés végett a már említett napon délelőtt kilencz órakor adta át a kocsisának, a kiből teljesen megbizott s ügyet sem vetett tovább a dologra, mivel időközben egyéb munkával volt elfoglalva, miglen a kocsi a pénzealevél átvételét 1/2 óra tájban neki igazolta, a többivel aztán már nem törődött. Pubatoltam közben még a gummioldat után is, mire nézve a postamesternő előadta, hogy néhány nappal ezelőtt a gummioldat ecsetjével egy ládára czímet festettek s elnézésből tintásan lett az üvegbe visszatéve, megjegyezvén egyben, hogy használaton kívül helyezte, a mi aztán későbbben az istállóban eszközölt keresés közben elő is került.

A tettes kiderítése ezekután már nem okozott nagy fáradságot; a kocsiat a községbázára elővezetve, ottan a pénzealevélborítékot, annak tartalmát képezett papirokat és a gummioldatot elébe tettem az asztalra, mire minden bozzáintézt kérdés nélkül sirásra fakadt, mondván, hogy már úgy is tudunk mindent és beismerte,

hogy a pénzealevet ő foszthatta meg tartalmától s a pénz az istállóban levő ágy fejealján van elrejtve. A pénzealevél felbontására nézve előadta, hogy ő már régóta foglalkozott ezen eszmével s magát a borítékok felbontásában s leragaasztásában sokáig gyakorolta, miglen elérkezettnek látta az időt s elég gyakorlatot érzett magában arra, hogy a levelet feltűnés nélkül felbontathatja, elhatározta magát a szóban forgó pénzealevél kifosztására. A pecséteket a borítékról lefejtette, a borítékot magát pedig egy irónnal feszítette fel akként, hogy az egyik sarkánál bedugta s lassu forgatás közben a boríték hajtókáját felfeszítette, ekként a pénzt kivette s annak helyébe a papirdarabokat betéve, a borítékot újból lezárta, a lehámozott pecséteket pedig gummioldattal felragasztotta, a mire neki délelőtt kilencz órától 1/2 óráig elég idő jutott. Ezekután a kocsiat elfogva bűnjelekkel együtt az illetékes bíróságnak átadtuk.

A most leirt esetből azt a tanulságot vonhatjuk le, hogy a pénzealevek, postai értéküldemények s egyéb más levelek kifosztásánál a pecsétviaaznak jut a fő, a ragasztó anyagnak pedig a mellékszerep. A régebbi gyakorlatban a hivatalos és magánlevelek lezárására leginkább pecsétviasz használtatott, ma már azonban — legyen az sulykönnyítéa a magánleveleken s így portó-megtakarítás végett, vagy talán, hogy divatját multa — nagyobbára csak értéküldemények, pénzealevek s csakis fontosabb, jobban mondva titkos természetű hivatalos iratok biztosítására szolgál.

Daczára ezen korlátozott használatnak, a pecsétviasz bűnügyi jelentősége az elmúlt időkkel szemben nem csökkent. Tudvalevő dolog, hogy ha egy pénzealevél kifosztatik, a tettes cselekvényének, habár csak az első időre való elpalástolása végett is, azt a régi helyzetébe igyekszik visszahozni. Az ily esetekben tehát első sorban is a boríték, csomagoknál pedig a burkolat záródó széleit kell beható vizsgálat alá vonni, különösen abban az irányban, hogy a küldemény eredetileg szabályszerűen le volt-e zárva (pecsételve, ragasztva) a csak később bontatott-e fel s fosztatott meg tartalmától, avagy a kifosztás már eredetileg, a postára való feladás előtt történt-e meg s a felbontás bizonyos műveletek által csak utánozva lett-e?

Azt, hogy vajjon a pénzealevél a feladás előtt, a poata által eszközölt továbbítás, vagy a kézbesítés alatt, valamint hogy kézbesítéa után fosztatott-e meg tartalmától, a postabélyegző lenyomata nyomán állapitbatjuk meg. Habár mai napság a postahivatalok is nagy elővigyázattal kezelik a pénz s leveleket, mindazonáltal megtörténhetik, hogy a pénzealevél stb. még a postára való feladás előtt fosztatik meg tartalmától.

Az időpont, melyben a levél továbbítás végett a postára adatott, a postabélyegző jelezve van. A reggeli bat órától másnap reggeli bat óráig terjedő 24 órasi idő két

Brucker Győző Nándor és Társa
órás, ékszerész. **GVÖR 33. sz.**

A m. kir. csendőrségnek ingyen és bérmentve küldöm **500 képpel** ellátott árjegyzékemet. Kedvező feltételek. — Feltétlen tisztességes kiszolgálás. — Csendőrségi megbízható órák 5 évi jótállással.

napszakra van beosztva és a napszakok N. É. hetükkel jelezve. A reggel hat órától este hat óráig terjedő időszak az N. betűvel, az este hat órától reggeli hat óráig terjedő időszak pedig az É. betűvel van jelezve. A betűknek jelentősége: Nappal, Éjjel. A betű mellett levő szám jelzi az órát, melyben a levél a postára adatott. A reggeli hat óra N-6, az esteli hat óra pedig É-6-tal van jelezve. Ha tehát pl. kezünkbe jut egy levél, melyen a kelt (hónap és nap) mellett N-8 jelzést látunk, ez annyit jelent, hogy a levél délelőtt nyolcz órakor, ha pedig É-8 jelzést, úgy a levél esti nyolcz órakor adatott postára. Pénzeslevél kifosztásánál továbbá még, ha a borítékon a bélyegző lenyomata nem volna tisztán kivehető, illetve felismerhető, úgy a kivett papírpénz helyére tett egyéb papír is megvizsgálendő a postabélyegző lenyomatára nézve, mert nem lehet kizárva az sem, hogy a postabélyegző reáütésénél a betett papíron nyomok maradnak hátra. A talált papírdarabkák származásukra nézve is tüzetesen megvizsgálendók.

Az ilyen esetekben eszközzendő megállapításoknál még a következők veendőik figyelembe:

A pénzeslevél, értékcsomag stb. felbontását a tolvaj rendszerint azzal kezdi meg, hogy a rajta levő pecsétet leszedi, a mi megtörténhetik lekaparás, letördelés által, mely esetekben a pecsét megsemmisül. Ezen módszerrel a tolvaj kényszerítve lesz, a meglopott küldemény borítékára az újbóli lezárásnál új pecsétet alkalmazni, melyeket tetszésszerűen pecsétnyomóval, pénzdarábba, vagy az eredeti pecsétről vett lenyomat után készített pecsétnyomóval minden nehézség nélkül előállíthat. Idegen pecsétnyomóval, vagy pénzdarábba készített pecsétnél a bűnjel utáni kutatás rendszerint eredménytelen fog maradni, mivel a tettes ilyent százával is könnyen szerezhethet és megsemmisíthet.

A már meglevő pecsétről, pecsétnyomót gipszből vagy kenyérhéjából is lehet készíteni; jó és tartós pecsétnyomót könnyen és gyorsan akként készíthetünk, hogy a levelet üllőre, vagy kemény tárgyra teszszük, a pecsétet egy puha ólomlemezlel leborítjuk s arra kalapáccsal egy erős ütést mérünk.

Egy más — a tolvajok által gyakran alkalmazott — módszernek pedig a végcélja, hogy az egészben és sértetlenül levett pecsét eredeti helyére újból visszahelyeztessék. Ez sikerülhet egy vékony megmelegített késpenge segítségével könnyebben és jobban sikerül azonban — miről bárki is meggyőződhetik — ha a papírt a pecsét hátlapjáról óvatosan lehuzzuk. Minél vastagabb a pecsét és alacsonyabb hőfok hatása alatt lett a pecsétviasz a papírra felkenve, annál könnyebben sikerül annak levétele, míg az oly pecsét, melyek magasabb hőfok mellett és vékony rétegben felkent viaszból készítettnek, jobban tartanak. A pecsétviasz érdesebb pa-

píron jobban tart, mint vastag, sima papíron s minél olcsóbb és kevésbé jó pecsétviasz lesz használva, annál könnyebben és tökéletesebben lehet a pecsétet levenni.

Kísérleteknél tapasztaltatott, hogy az olcsóbb fajtájú pecsétviaszból és sima papíron készített pecsétet, minden fáradság és a nélkül, hogy a pecsét helye meglát-szott volna, könnyen és egészben le lehetett venni.

Igaz ugyan, hogy a takarékoság a legcsekélyebb dolognál is erény, értéklevelek, küldemények stb. lepecsételésénél azonban nincs helyén; ilyenkor a legdrágább pecsétviasz a legolcsóbb, mert tolvajlások ellen mégis bizonyos biztonságot nyújt.

Nagyon fontos a pecsételésnél követendő eljárás is. A viasz nagyon forró, folyékony állapotban és vékony rétegben kenendő fel a papírra. Ennek betartásával még a közepes pecsétviasz is elég jól fog tartani s a pecsétnek ezután egészszbeni levétele teljesen ki lesz zárva, különösen ha a pecsét nem kicai, hanem leg-alább is öt koronás nagyságn.

Ha a tolvajnak sikerül a pecsétet egészben levenni, úgy azt gummiarabikum vagy ostyá segélyével, — a nélkül, hogy műveletének szembeötllő nyomai maradna-nak, — a levélre ismét felragaszthatja, még akkor is, ha a pecsét a levétnél több darabra tört volna. Az ily esetenél azonban, ha a tolvaj műveletét nem egészen gondosan végzi, vagy ha a régi pecsét helyett újakat rak fel a borítékra, úgy a régi pecsét helye barna fol-tok alakjában, az újonan feltett pecsét körül már sza-badszeggel is felismerhető, nagyító üveggel pedig a régebbi pecsétől származó s a használt pecsétviasz színéhez képest (piros vagy barna színt) viaszrészece-kéket is fedezhetünk fel.

A további megállapításoknál figyelem fordítandó arra is, hogy a tolvaj a burkolatot mikép bontotta fel. Sokan azon a nézeten vannak, hogy a levélboríték fel-bontásánál annak ragasztékkal bekent széleit meg kell nedvesíteni. Ez a nézet azonban téves, mert nem téte-lezhető fel, hogy a levéltolvaj a levélborítékot bármily esetben és ilyképpen nyitná fel, mivel a ragasztóanyag feloldásához szükségeltető erős nedvesítés által a levé-len oly elváltozások keletkeznek, melyek már az első szempillantásra felfedezhetők, ezenkívül pedig az ily eljárás nagyon hosszadalmas, a levélnek ismét való le-zárásánál pedig a tolvajnak nehézségeket okozna. Sokkal könnyebben lehet a levelet egy pálczikával (tollszár, irón) felbontani, a mennyiben azt, a levél egyik sarkán, a ragasztóanyag híján csaknem minden egyes esetben nyitva maradt hajtóka alá bedugjuk s vigyázva forgat-juk, miáltal a levélboríték hajtókája felnyílik a nélkül, hogy a felfeszített hajtóka szélein bármilyen sérülés keletkezne.

Az okok, hogy a levelet ily könnyen fel lehet bon-tani, különbözők. A hibát első sorban is magában a

Kérjen ingyen és bérmentve

képes árjegyzéket: cs. és kir. szab. sérvkötők, higiénikus gummiárúk- és a betegápoláshoz szük-séges eszközökrol.

KELETI J. Orvosi műszergyáros
Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17.

ragasztóanyagban kell keresnünk. A levélboríték bajtókájának szélei többnyire különféle olcsó ragasztóanyaggal vannak bekenve, miért is rosszul ragadnak és könnyen felnyithatók. Ebhez járul még az is, hogy a leragasztandó borítékajtóka szélét a legtöbbször nem nedvesítik meg kellően; ha ilyen esetben a boríték sima és vastag papírból készült, a boríték önmagától is könnyen kinyílhat.

A levél lezárása előtt első sorban is győződjünk meg arról, hogy a ragasztóanyag egész a levél sarkáig terjed-e; ne használjunk kemény és sima borítékot, hanem inkább vékonyabb a kissé érdesebb felületű pénz, értékpapírok, vagy fontosabb természetű iratok csomagolására pedig vászonbetétes a érdes felületű papírból készült borítékokat. A ragasztóanyag egész a sarkig alaposan megnedvesítendő, illetve kenendő fel a borítékajtóka szélére, aajtóka pedig ezután lehajtván, körömmel vagy csonttal erősen lesimitandó. Értéklevelek stb. hanyag lezárásával csak a tolvajnak — egyéb leveleknél pedig oly egyéneknek, kiknek a levél tartalmáról tudomással birni nem szabad — nyújtunk előnyt, különösen abban az irányban, hogy a hiányos nedvesítés folytán aajtóka szélén még szárazon maradt bőséges ragasztóanyagnak egyszerű megnedvesítésével a levelet újból lezárhatja, a nélkül, hogy ezen műveletnek látható nyomai maradnának. Más esetben, ha a borítékcszélek jól meg vannak nedvesítve a leragasztva, azok erőszakos felhontásánál aajtóka széleinek némely része a borítékon marad a miután későbbi leragasztásánál aajtóka a régebbi helyet teljesen nem fedi, a régebbi ragasztásnak körvonalaí szabad szemmel is felismerhetők, mely körülmény a tolvaj cselekvésére is nagy befolyást gyakorol.

Az imént megbeszéltek, úgy a hivatalos, mint a magánlevelek csomagolásánál követendő elővigyázatnál is, utmutatásul szolgálhatnak.

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

Milyen lesz a Margit-sziget.

A fővárosi közmunkák tanácsa, mint a Margit-szigetnek József főhercegtől való megvétele óta kezelője, a most Budapesten ülésezett nemzetközi orvosi kongresszus alkalmából diszes ismertető könyvet adott ki magyar, francia, angol és olasz nyelven a szétoztotta a világ minden tájáról összesereglett orvosok között.

A könyvecske foglalkozik a sziget multjával is a elbeszéli a nyulak szigetének sorsát a rómaiak korában, a honfoglalás idején, első nemzeti királyaink alatt, a kik közül IV. Béla, a második honalapító a sziget fölvirágoztatásának főérdeme. Ő építtette azt a klastromot is, a melyben leánya, Margit, letette az apáca fogadalmát a melyben példás életével a alázatos szegénységével kivívta a szentek koszorúját. A szigetre a török uralom sorvasztó kora után csak 1790-ben derült új fény, a mikor Sándor királyi herceg, majd fia, József nádor lett birtokosa. Ezen túl már szemünk előtt folyt le a sziget története, melyben új korszakot

jelölt az 1908. évi 48. törvénycsikk. Ez szerezte meg József királyi hercegtől a szigetet a fővárosnak.

A multon kívül a jelenről is tartalmaz fejezetek szólnak a könyvecskeben. Az ártézi forrást, a fürdőházat, a sporttelepet, a sziget növényzetét ismertetik tüzetelesen a szakkerüen ezek a szakaszok. De a multnál a jelennél jóval érdekesebb az a rész, a mely a sziget jövőjét festi.

A közmunkatanács nagyszabású tervet dolgozott ki a sziget gazdag természeti szépségeinek fejlesztésére a művészet minden eszközével való tökéletesítésére.

Mindenekelőtt a szigetnek Buda felé eső felső részét fogják feltölteni olyképen, hogy a Duna kotrásánál nyert kavicsot lerakják a zátonyos part mentén. A szigetnek ily módon megnagyobbított részén azután villamtelepet szándékoznak létesíteni. A villakát a legnagyobb kényelemmel berendezik a magánosoknak bérebe adják. A sziget balpartján végigvonuló kocsitutat ives kanyardóval akarják visszafelé is kiépíteni. Ezzel széles tér nyílnék meg egy színes a mozgalmas kocsikorzónak, a mely a sziget élénkségét nagy mértékben fokozná.

Hogy a szigeten a tartózkodást téli időben is kellemessé a kívánatossá tegyék, elhatározta a tanács, hogy szánkó-útról fog gondoskodni. Erre az útra hordatják majd a sziget többi részéről is a havat, hogy akkor is legyen jó szánkó-út, a mikor másutt mindenütt a megolvadt hótól sár borítja az utakat. A lóvasut vonalát egészen a Margit-hidig fogják vezetni, hogy a villamos a lóvasut között átszálló-forgalmat létesíthessenek. Ennek az újításnak különösen a betegek vennék hasznát, a kiket ily módon egészen a fürdőház kapujáig szállítana a lóvasut.

A mostani gépházat le fogják bontani a helyébe nagyobbarányút fognak építeni. Ezzel a sziget világításán a csatornázásán is nagyot fognak javítani. Gyönyörű új szálló építését is tervezi a tanács, hogy a betegek télen is a legnagyobb kényelemmel használhassák a sziget gyógyító fürdőjét.

A Margitsziget megvételéről szóló törvényben föl van véve, hogy a hajléktalanná vált Országos Növénykertet a szigetre kell áthelyezni, még pedig a kellő közepére. Ezzel nemcsak a sziget látványosságát a érdekességét fogják emelni, hanem a forgalmát is, mert a növénykertet az iekolákon kívül a közönség is szívesen fogja látogatni. Új hidat is kap a sziget, a Hungária-hidat, a mely a Lipótvárosból kiindulva, a sziget felső végét érintve a Hungária-körulat fogja összekötni az óbudai Dunaparttal.

Még egy nagyszerű intézménynek a létesítését tervezi a közmunkatanács: egy hatalmas uszótavat akar létesíteni, a mely nyáron kellemes uszodának, télen pedig korcsolya-pályának volna használható. Az uszótó medenczéjét a sziget ártézi-vizével akarják táplálni, a melynek természetes hőfoka már a kora tavaszkor a még késő őszszel is lehetséges fogja tenni a szabadban való fürdést.

A sziget látogatóinak szórakozásáról is fog gondoskodni a tanács, még pedig olyképen, hogy színházat akar emelni a szigeten. Nem nagyarányú, de kedves kis színpadon játszanak majd esténként színművésztünk legjelesebbjei.

A közmunkatanács vezetőségében megvan az elhatározás arra, hogy a gondjaira bízott szigetet méltóvá tegye fényes multjához, gyógyító forrásaínak jelentőségéhez, a folyton fejlődő város legkényesebb kívánalmáihoz. A sziget kedveltsége a népszerűsége a tanácsnak kezébe fogja adni azokat az eszközöket, a melyekkel nagyszabású terveit valóra válthatja.

KÉPEINKHEZ.

Képek a nemzetközi orvos-kongresszusról.

Az emberek millióinak lelki és testi egészsége függ az orvosi tudomány folytonos és fokozatos fejlesztésétől. A nemzetek között lebetnek surlódások és félreértések, ám az orvosi tudomány szakzerű és fokozatos fejlesztése oly kiválóan fontos követelmény, hogy azt semmiféle félreértések nem akadályozhatják. Eme rendkívüli kötelesség teljesítése hozta szeretett fővárosunkba a világ minden részéből való birneves tudósokat s orvostanárokat, hogy a XVI-ik nemzetközi orvoskongresszust itt megtartván, éveken át való kísérletezésük eredményeivel, nyilvános tárgyalások és tudományos alapon való szakzerű megvitatások során, beszámoljanak s eme értekezés folyamánként újabb adatokkal gazdagítsák, az amúgy is magas színvonalon álló orvostudományt.

Egy hétig tartott a XVI. nemzetközi orvoskongresszus itteni tanácskozása, melynek több fontos tárgyai között, különösen a tüdővész, a rák és a vérbajbetegségek képezték az igen magas színvonalon tartott viták tárgyát. Ugyanis ezek azok a betegségek, a melyeknek szakzerű orvosi kezelése tekintetében még egyöntetű és határozott megállapodásra nem jutottak az orvostudósok. S bár a kísérletek eredményeibez képest még most is nagyon eltérők voltak a vélemények, de a viták folyamán felmerült egyes találkozási pontok és az ebből lecsűrődő tapasztalat arra mutatnak, hogy a szenvedő emberiség legnagyobb előnyére, eme betegségek helyes kezelési kérdése is a megoldás felé tart.

A kongresszus folyó hó 4-én ünnepélyes ülésel fejeződött be. Azután buosünnepélyre jöttek össze a résztvevők, a melyen az idegen vendégek bálás szavakban köszönték meg az ittlétük alatt élvezett szívélyes magyar vendégszeretetet.

Jelen számunkban a kongresszus idegen résztvevőinek egyes csoportképeit olvasóinknak bemutatjuk.

HIREK.

Garázdálkodók. Szüle József isaszegi őrsbeli csendőr ez. őrsvezető, augusztus 29-én este 10 órakor, Isaszeg községben sétálva, garázdálkodó legényekkel találkozt s azokat csendre intette. A csendre intett legények közül Kopod István zsebkést rántott s a csendőr ez. őrsvezetőnek menve, arra két szurást intézett utóbbi az ellene intézett szurásokat félreugrással kikerülve, kardot rántott és azzal támadóját megvágva, könnyen megsebesítette.

Tettenért tolvajok. A besenyszögi őrsnek Jele István ez. őrsvezető és Kuracs Sándor csendőrből állott járőr, augusztus 29-én éjjel egy órakor az Ujzász és besenyszögi hatáiban levő báró Orczy-féle erdő melletti bálnál lesállást tartott. A lesállás tartama alatt három ismeretlen egyén, 1—1 mognakott zsákkal terheltlen közeledett a járőr felé, kik közül az egyik a járőrnek a megállásra ezéző felbivására, a megállás helyett forgópisztolyból kétszer eredmény nélkül a járőrre lött. A lövéseket a járőr tagjai közül Kuracs Sándor csendőr három lövéssel viszonozta, mire a három ismeretlen, a náluk volt és a feledészűzereki bolgár kertészektől azon éjjel lopott három sádk zöld paprika bítrabagysával elmenekült. A járőr által eszközölt fegyverbasználat eredménye, miután a tettenért büntettesek elmenekültek, ismeretlen.

Merénylet. A temesmegyei Beregszó községben szeptember 1-én éjjel 12 órakor, az ottani őrsnek szolgálaton kívül hazatérő három csendőrére Caurceev Mózes beregszói lakos vadászfegyver és forgópisztolyból mintegy 10—12 találat nélküli lövést intézett és azután megszökött. Tettes után az őrs a nyomozást folytatba tette.

Menekülő cigány. Bocsa Károly zsarnóczi őrsbeli csendőr augusztus 30-án Jónás János lopásért elfogott és szökésben levő cigánynyal szemben kardot basznált és azt könnyen megsebesítette.

Ellenszegülés. A somogymegyei Ibarosberényben aug. 29-én este 11 órakor Krisztián csendőr Szakály Mihály ibarosberényi lakos ellenszegülő ellen, annak könnyű sérülésével végződött szurony-fegyvert használt.

Villámcsapás. A szépesremetei őrselaktanya udvarán levő csür augusztus 30-án villámcsapás következtében leégett. A tűz a közgazdálkodás tulajdonát képezett öt öl tüzfáját valamint a legénységnek, szárítás céljából a osűrben felagatva volt nagyobb mennyiségű fehérműjét is elbamvasztotta. A tűz továbbterjedése megakadályoztatván, kincstári tárgyakban kár nem esett.

Kérelem. A Balatonföldváron állomásozó Bíró Vendel csendőr kőri Piczko Gergely és Kovács Gyula csendőr ez. őrsvezetőket, továbbá Máté Ferencz, Varga János és Puha János csendőröket, a kik vele 1907 december 31-én, Székesfehérváron a próbacsendőri tanfolyamon együtt vizsgáztak, hogy címüket vele közöljék.

KÜLÖNFÉLÉK.

Egyesület a lárma ellen. Németsországban — mint azt már jelentettük — megalakult az u. n. szaj ellenes egyesület, mely rohamosan toborozza biveit mindenfelé, úgy hogy a nagyobb városok közül Berlin, Hannover, Stuttgart stb. lakosainak intelligenciájára csatlakozott abboz a mozgalomoz, mely bivatva van az utcsa s a lakások felesleges és felbáborító zaját csökkenteni, sőt meg is szüntetni. Az egyesület kérőiveket küldött szét, hogy terveinek megvalósítására mily támogatásra számíthat s igen neves emberek, írók, művészek, államférfiak stb. pártolták az eszmét. Fulda Lajos író találóan jegyzi meg, hogy a mai életben a csend és a nyugalom ügyszőlővén a legdrágább luxuscikk. Az egyesület nyilván akarja tartani mindazokat a bázakat, szállodákat, melyeknek tulajdonosai a csend és nyugalom bivei s megfelelő házirenddel korlátozzák a felesleges zajt, zenélést, ordítást. Számos rendőri batóság fordult már az egyesülethez, adja meg javaimatit a felesleges zaj korlátozását, megszüntetését illetőleg. A mozgalom már széles mederben halad s biztos siker csak akkor várható, ba a parlament érdeklődését felkeltve, a törvényhozás útján történék olynemű intézkedés, a mely az esetleges megtorló eljárást is lehetővé teszi.

A halak alvásáról. Caster neves angol természettudós részletesen foglalkozott azzal, hogy a halak alusznak-e? Vizsgálatai eredményeképen kimntatta, hogy az édesviziek közül a vörösszemű ponty, a fehér keszeg, a göbball, a potyka, a czompó és a tigrisfóka bizonyos szabályos időközökben alusznak. Hasonlót tapasztalt a tengeriek közül az ajkhalnál, a tengeri kutyánál, a bajszos angolnál és a tőkehalak ügyszőlővén valamennyi fajtájánál. Egyedül csak az aranybalak nem alusznak, de bizonyos időközökben teljes mozdulatlan-ságban vannak. De ezt nem lebet alvásnak nevezni,

mert mihelyt valami közeledik feléjük, azonnal mene-
külnek. Tehát látóérzékük folytonosan működik. A ha-
lak legnagyobb részének alvási ideje határozatlan, csak
kevés van olyan, mely éjjel alszik. És ez természetes.
Hiszen az éjjeli nyugodtságot használják fel a zaak-
mányszerzésre.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol, kéz-
iratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes
olyesetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva,
nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva
olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek.
Szolgálatlalt kapcsolatos kérdésekre csak az esetben
válaszolunk, ha a kérdés általános és fontosabb jelen-
tőségű szolgálati ügyet érint, akkor is a felvetett és
a tárgy lényegének megfelelően szövegezett kérdés
előrebocsátásával, hogy az adott válasz mindenki által
megérthető legyen s így a felesleges kérdezőskö-
désnek eleje vétessek. Épp ily módon adjuk meg az
általános műveltséget előmozdító válaszokat is.

Nyugdíjpótló. Egy kis türelmet kérünk. Az előmunkálatok
erősen folynak, de a nyugdíjpótló-egyesület életbehívása nem
oly könnyű munka, mint azt sokan gondolják; minden egyes
adatot összeeszedni, felülbírálni a egy 40 évre szóló tervet össze-
állítani, sok, nagyon sok fejtörést és számítást okoz. Reméljük
azonban, hogy az intézmény már 1910 január 1-én életbe lép.
Az összes számítások és az alapszabálytervezet véleményezésére
amúgy is ki lesznek adva, aztán egy bizottság fogja az egész
munkát felülbírálni s az alapszabályokat jóváhagyni. Várják
meg nyugodtan a míg kész lesz, a részletek, illetőleg az alap-
szabályok amúgy is minden egyes tagsági könyvecskében benn
lesznek, így módjában áll majdan az intézmény valamennyi
tagjának, hogy magának kellő tájékozást szerezzen.

L. F. cs. Lövéte. 1. és 2. Az 1868. 53. tcz. értelmében: Az
áttérni kívánó, bármely egyház tagja legyen, ebbeli szándékát
ön maga által választott két tanu jelenlétében saját egyházközse-
gének lelkésze előtt nyilatkoztatja ki; ezt a nyilatkozatot 14
nap elteltével, de legkésőbb 30 napon belül ugyanígy meg-
ismétli. Erről bizonyítványokat kap, a melyeket azon vallás-
felekezet lelkészenek, a melybe át akar térni, bemutatja, miáltal
az illető egyház teljesen fel van jogosítva, őt kebelébe felvenni.
Az áttérés megtörténte a keresztlevel becsatolása mellett hiva-
talan ton a kerületi parancsnokságnak bejelentendő. 3. Kér-
dezze meg őrsparancsnokát. 4. Az a kerület dolga. 5. A kapnt a
laktanya készletének kell este bezárni.

J. A. cz. Őrsv. Verbó. 1. Beadvány hivatalból lesz fel-
szerelve. 2. Megvásárolhatják és használhatják is, még pedig
minden engedély előzetes kikérése nélkül.

Őrs Meregyő. Egyet számít.

P. Őrsv. Vári. A most már megjelent közgazdálkodásra vo-
natkozó utasításban szabályozva van.

B. It. 1. Ahogy jól esik. 2. Felesleges és nem indokolt. 3. Nem
értjük.

P. J. Őrmeister. «Ujtások» című czikke nem közölhető.
Ugyanazon az alapon a hadapród mindjárt tábornoki kinevezte-
tését kérhetné.

S. A. Őrsv. Bárdfalva. Szolgálati ügy.

Ung megye. Nem.

Morvavölgyi. Jelenleg rendezés alatt áll.

B. L. cz. Őrmeister Apátfalva. Szabad.

Vándor. 1. A gyalogsági tábornok kabátot, a lovassági
attilát és arany sarkantyút visel. 2. Igen. A «tábornoszernagy» el-
nevezés megmaradt a tüzérségnél.

Budapesti. 1. Nem tudhatni, megmarad. 2. Igen. 3. Az el-
látás ily neme nincs gyakorlatban. Igényjogosultsági igazolvány
alapján igen.

B. L. Érvényes; ha záradékolva van.

Határozéll Őrs. Igen.

Három középosztálynak felel meg.

F. F. cs. cz. Őrsv. Nagykanizsa. Csak 12 évi tényleges
szolgálat után lesz rá igénye; próbaszolgálatra pedig csak 14 és
fél évi szolgálat után mehet.

Zöld István. Vagyongrónálás.

R. J. csendőr Volócz. Ármegtérítés ellenében a pótzárny-
parancsnokságtól.

Vári Őra. Nincs megengedve.

7777. Igénye van reá.

F. J. cs. cz. Őrsv. Marosludas. 1. 900 korona; 2. 1800
korona. 3. Kiváncsiságát nem elégíthetjük ki, mert 10.000 csendőr
nemzetiségét nem tarthatjuk nyilván.

K. J. ca. cz. Őrsv. Mernye. Nem föltétlenül szükeleges.

W. P. cs. Németlipce. A kerületi parancsnokságnál talán
van tartalékpéldány. Ha nincs, akkor másutt nem kapható.

1882. 1. A pótdíj összegétől függ; legkisebb kieszbát évi 300
korona. 2. Megválthatja; zsoldjának és pótdíjának két évi ösz-
szega.

33. 1. Igen. 2. Ha rendelés folytán megy a házhoz, igen; de
rendszeresen házalni nem szabad.

D. Mi alapon akarja «visszaszerezni» azt, a mi soha az Ön
jogos tulajdonát nem képezte?

H. J. Losonc. A czikk egy kie simitással meg fog felelni.
Kis türelmet kérünk a közléshez; eddig helyszüke miatt nem
közölhetük.

FEJTÖRŐK.

Képtalány.

Számítalány.

Van ötven koronám. Mikép oszthatom el kétfelé, hogy az
öcsémnek 5 koronával kevesebb legyen, mint nekem?

Betűtalány.

9 0 Dánia.

Megfejtési határidő: 1909 szeptember 26.

Mind a három talányt megfejtők között egy darab Erzsébet
királyné Sanatorium-sorsjegyet lesz kioszolva.

Lapunk f. évi 35. sz.-ban közölt fejtörők helyes
megfejtése:

Képtalány: «Sorsunk önmagunktól ered, mint a fel-
hők a földről». — Verstálány: «Budapest». — Betű-
talány: «Körönd».

Helyesen megfejtette: Pál János csendőr Zsámbok, Oláh és
Dombi Gombos, Hatala Mihály őrmeister és neje Maczonkón,
Vörös Kálmán prb. csendőr Szepesgyörke, V. Kovács és Kovács
csendőrök Gyanta, Petrovits Sándor őrsv. Péterróve, bácsföld-
vári őrs, Lindner őrs., Vinczellér és Kádár csendőrök Sopron,
Nagy József őrm. Vészte, Gergely Sándor jörm., Walter Károly
őrm., Keresztes Zsigmond, jörm. Dés, Magyar és Temlin csend-
őrök Lajtakáta, Horváth csendőr Lakompak, Ottó őrm. Jász-
kisér, Horváth cz. őrsv. Szekszárd, Gál Bámuel őrsvezető Vác.

A kioszott Erzsébet királyné Sanatorium-sorsjegyet
Pál János csendőrnek Zsámbokra elküldöttük.

HIVATALOS RÉSZ.

Örsfelállítás.

A m. kir. IV. számú csendőrkerület kassai szárnyának területén, Gömör-Kisbont vármegye Szilicze községében 1909. évi szeptember hó 1-én egy öt főből álló gyalogörs állítottott fel.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározás.

Ő császári és apostoli királyi Felsege folyó évi augusztus 6-án Bad Ischlben kelt legfelsőbb elbátározásával:

Szelestey Károly, várakozási illetékkal szabadságolt csendőr ezredesnek, saját kérelmére nyugállományba való helyezését * legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott.

(Rend. sz. 10918/eln. 1909 aug. 18.)

* Az állandó nyugállományba helyezés napja: 1909. évi szeptember 1-je.

Választott lakhely: Budapest.

Várakozási illetékkal szabadságoltatik:

Kormány Lajos m. kir. IV. sz. csendőrkerületbeli járásörmester, a megejtett felülvizsgálat alapján mint „jelenleg szolgálatképtelen”, 1909 szept. 1-étől számítandó egy évre.

Választott lakhely: Szatmár-Németi.

Nyugállományba helyeztetik:

1909 szeptember 1-ével:

Mikula István, m. kir. V. számú csendőrkerületbeli járásörmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint „rokkant, mindennemű népfölkelési szolgálatra is nem alkalmas”.

Választott lakhely: Zólyomlipcse.

Okiratilag megdicsértettek:

A m. kir. III. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:

Vajda Gyula örmester közel 15 évi csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén tanúsított igen eredményes, igen buzgó és lankadatlan szorgalmáért, örsének mindenkor példászerű. rendben tartásáért, nemkülönben alárendeltjeinek helyes és célirányos vezetéséért.

Deáky Ignác járásörmester, mert közel 15 évi csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén kiváló szorgalommal és eredménnyel működött, úgy a saját, mint alárendelt örsének vezetése és irányítása körül nagy buszgalmat és lelkiismeretes pontosságot fejtett ki, példás magaviseletével alárendeltjeinek és bajtársainak mintaképül szolgált.

P. Tóth Imre örmester. a közbiztonsági szolgálatban tanúsított kiválóan buzgó és eredményes tevékenységeért, örsének mindenkor példás rendben tartásáért és alárendeltjeinek helyes és célirányos vezetéséért.

Stolcz József örmester 16 évet meghaladó csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett eredményes tevékenységeért, lankadatlan szorgalmáért, örsének mindenkor példászerű rendben tartásáért és alárendeltjeinek helyes és célirányos vezetéséért.

Csala Ferencz és

Galamb József cz. örmesterek, a közbiztonsági szolgálat terén tanúsított igen eredményes buzgó és lankadatlan szorgalmukért, örsüknek mintaszerű rendben tartásáért, nemkülönben alárendeltjeiknek helyes és célirányos vezetéséért.

Lázár Kálmán örmester, 14 évet meghaladó csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett igen eredményes tevékenységeért és lankadatlan szorgalmáért, valamint kiváló buzgalmaért, örsének mindenkor jó rendben tartásáért, nemkülönben alárendeltjeinek helyes és célirányos vezetéséért.

Nyilvánosan megdicsértetett:

A m. kir. VIII. sz. csendőrkerületi parancsnokság által: Körmendi Elek örsvezető, mert a Palonkai József polgári batárbeli tanyai lakos kárára 1908. évi április hó 9-én éjjel elkövetett betöréses lopás tetteit 62 órán át szakértelemmel és buzgalommal folytatott nyomozás során egy cigánykaraván tagjaiban kiderítette, tetteiket elfogta és a bűnjeleket biztosította.

Pénzbeli megjutalmazás.

A m. kir. belügyminiszter ur 1909 augusztus 17-én 106605/V-b. szám alatt kelt rendeletével a következő pénzbeli jutalmakat adományozta:

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Fejes István járásörmester 100, Mlinarics György cz. örsvezető és Nagy P. József csendőr címz. örsvezető 50—50 K.

Katonai szolgálati jel.

A legénységi II. osztályú katonai szolgálati jellel el láttattak:

a m. kir. V. sz. csendőrkerület állományában: Magasházy György örsvezető 1909 aug. 17-én.

Járőrvezetői jelvénynyel elláttattak:

A m. kir. IV. sz. csendőrkerület állományában: Tabin Ferenoz, Tarjányi Lajos, Podnevár Mibály, Székely Elek, Ternyánszky József, Dankó Győző, Oláh Benjamia, Z. Vinoze Miklós és Girde György csendőrök.

Névváltoztatás.

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:
Jepure Sámuel próbacsendőr vezetéknévét a m. kir. belügyminiszter urnak 1909. évi augusztus hó 5-én 103,051/VI-a. számú engedélye alapján „Jenei»-re változtatta.

Bándru Panfil próbacsendőr vezetéknévét a m. kir. belügyminiszter urnak 1909 július 21-én 89,154/VI-a. szám alatt kelt engedélye alapján „Bándorfi»-ra változtatta.

A m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:
Wittmann László Kálmán időleges nyugállományu csendőr vezetéknévét a m. kir. belügyminiszter urnak 1909 július 27-én 52,229/VI-a. szám alatt kelt engedélye alapján „Vadász»-ra változtatta.

Házasságra léptek:

A m. kir. I. sz. csendőrkerület állományában:
Irsai Gyula cz. őrm., Veres Idával, 1909 aug. 8-án, Turban.

Bokor Miklós cz. őrsv., Kacsó Erzsébettel, 1909 aug. 21-én, Nyáradremetén.

A m. kir. IV. sz. csendőrkerület állományában:
Dobos Imre cz. őrm., Kapcsák Gizellával, 1909 jul. 11-én, Magyarasszaviczán.

Merk Mihály cz. őrsv., Altfatter Katalinnal, 1909 ápr. 19-én, Nagymajtényban.

Boér András cz. őrm., Zsigmond Ágnessel, 1909 aug. 15-én, Kisbaczonban.

A m. kir. V. sz. csendőrkerület állományában:
Temesi István cz. őrm., Ballay Emiliával, 1909 jun. 30-án, Szentantalon.

Lázár János cz. őrm., Szabó Juliannával, 1909 jun. 5-én, Nagykőrösön.

Molnár Károly cz. őrsv., özv. Komáromi Istvánné, született Kiss Zsófiával, 1909 július 24-én, Fehérvár-csurgón.

Holubánszki Mihály cz. őrsv., Jantsó Máriával, 1909 jul. 24-én, Rózsabegyen.

A m. kir. VI. sz. csendőrkerület állományában:

Tiboly István őrsv., Simon Terezia Máriával, 1909 aug. 10-én, Sümegen.

Rácz Pál cz. őrsv., Nemes Máriával, 1909 aug. 9-én, Czecczén.

Plárits József cz. őrsv., Otolics Annával, 1909 aug. 10-én, Györszentivánon.

Fülöp István cz. őrm., Fekete Rozáliával, 1909 jul. 28-án, Zalalövön.

Nagy Lajos V. cz. őrsv., Zsoldos Máriával, 1909 jul. 26-án, Almádiban.

Berényi György őrsv., özv. Kovács Péterné született Tatár Máriával, 1909 aug. 1-én, Surdon.

Mészáros Lajos cz. őrsv., Nagy Teréziával, 1909 aug. 8-án, Nagysimonyiban.

A m. kir. VIII. sz. csendőrkerület állományában:
Máté Kálmán járásörmester, Antal Máriával, 1909 aug. 1-én, Sarkadkeresztúron.

Pálfy József cz. őrm., Kis Juliannával, 1909 jul. 2-én, Debreczenben.

PÁLYÁZATOK.

Egy irtóki állás a kassai kir. törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a kassai kir. törvényszék elnökéhez 1909. évi szeptember hó 22-ig.

Egy hivatalozgái állás a gyergyószentmiklósi kir. járásbíró-ságnál. Fizetés 600 korona. Lakpénz 200 korona. Ruhailletmény 100 korona, esetleg természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a csikszeredai kir. törvényszék elnökéhez 1909. szept. 24-ig.

Egy iktatói, esetleg egyéb segéd és kezelői állás Tolnavármegyénél. Fizetés 2000 korona. Lakpénz 540 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények Tolnavármegye főispánjához 1909. évi azept. 22-ig.

Két gyakornoki állás a m. kir. zálogházak igazgatóságánál. Évi segélydíj 800 illetve 600 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények a m. kir. zálogházak igazgatóságához 1909. évi szeptember hó 20-ig.

Egy altiszti (laboránsi) állás a budapesti m. kir. tudományegyetem I. számú kórbonczatani intézeténél. Kezdő fizetés 1000 korona. Lakpénz 400 korona. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban, próbaszolgalat, hullákkal való kezelés. Kérvények a m. kir. tudományegyetem rectorához 1909. évi szeptember hó 20-ig.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =

VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir. csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára.

... Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban. ...

Szives tudomásul, hogy Honv. miniszter ur önagyméltósága által legujabban kiadott körrendelet szerinti Köz-gazdálkodási pótlékban jelzett összes nyomtatványok és könyvek, teljesen a hivatalos minták és utasítás értel-mében készítve, füzetekben valamint külön ivekben is, raktárunkon már készen kaphatók. Kérjük b. rendeléseikkel.